

A 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (12/2013 (III.28) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

34 522 02	Elektromos gép- és készülékszerelő
-----------	------------------------------------

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

Használható segédeszköz: szabványok, táblázatok, gépkönyvek, számológép

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%.

1. feladat**Összesen: 16 pont****Karikázással jelölje az alábbi tesztfeladatok esetében a helyesnek tartott választ!**

1.A) Ha egy tekercset homogén mágneses térben forgatunk (a tekercs tengelye és az indukcióvonalak egy síkban vannak), milyen lesz a tekercsben indukált feszültség jelalakja? 2 pont

- a. egyenfeszültség
- b. négyszögjel
- c. szinusz jel

1.B) Melyik a helyes Faraday féle indukció törvény? 2 pont

- a. $U_i = N \cdot \frac{\Delta B}{\Delta t}$
- b. $U_i = L \cdot \frac{\Delta I}{\Delta t}$
- c. $U_i = -N \cdot \frac{\Delta \Phi}{\Delta t}$

1.C) Melyik állítás nem igaz? Indításkor az egyenáramú motor... 2 pont

- a. kapocsfeszültsége nulla.
- b. armatúra árama a névleges érték sokszorososa.
- c. indukált feszültsége nulla.

1.D) Az egyenáramú gép melyik része az armatúra? 2 pont

- a. Az állórész.
- b. A forgórész.
- c. A gerjesztés módjától függően lehet az álló és a forgórész is.

1.E) A szinkron motor forgórésze... 2 pont

- a. általában állandó mágnes, vagy egyenárammal gerjesztett elektromágnes.
- b. kalickás szerkezetű.
- c. szinuszos feszültséggel táplált háromfázisú tekercsrendszer.

1.F) Az aszinkron gép fordulatszáma állandósult állapotban... 2 pont

- a. nagyobb, mint az állórész mező fordulatszáma, mert csak így keletkezik hajtónyomaték.
- b. megegyezik az állórész mező fordulatszámával.
- c. mindig kisebb, mint az állórész mező fordulatszáma.

1.G) Az egyfázisú aszinkron motor állórészében általában... 2 pont

- a. egy tekercs van.
- b. két tekercs van, egymáshoz képest 120 fokkal elforgatva.
- c. két tekercs van, egymáshoz képest 90 fokkal elforgatva.

1.H) Mekkora a fordulatszáma annak a háromfázisú, 2 pólusú aszinkron motornak, amelyet 50 Hz-es háromfázisú feszültséggel táplálunk, és a szlipje 5% ?

2 pont

- a. 2850 1/min
- b. 2950 1/min
- c. 3000 1/min

2. feladat**Összesen: 10 pont****A következő állítások helyességét „Igaz”, illetve helytelenségüket „Hamis” szavak bekarikázásával jelölje!**

a.) A transzformátor lemezekben nem használunk szilíciumot, mert rideggé teszi a lemezt.

Igaz   Hamis   2 pont

b.) Az egyfázisú magtípusú transzformátorok vastestének csak az egyik oldalán helyezik el a tekercseket.

Igaz   Hamis   2 pont

c.) A relék és a segédkapcsolók egyaránt elektromágneses működtetésű, kifeszültségű kapcsolókészülékek.

Igaz   Hamis   2 pont

d.) Az egyfázisú motornál alkalmazott kondenzátornak kizárólag a fázisjavítással kapcsolatos feladata van.

Igaz   Hamis   2 pont

e.) A párhuzamos gerjesztésű generátor nagy terhelés esetén legerjed.

Igaz   Hamis   2 pont

3. feladat**Összesen: 6 pont****Ismertesse az aszinkron motorok fordulatszám szabályozásának lehetőségeit!**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

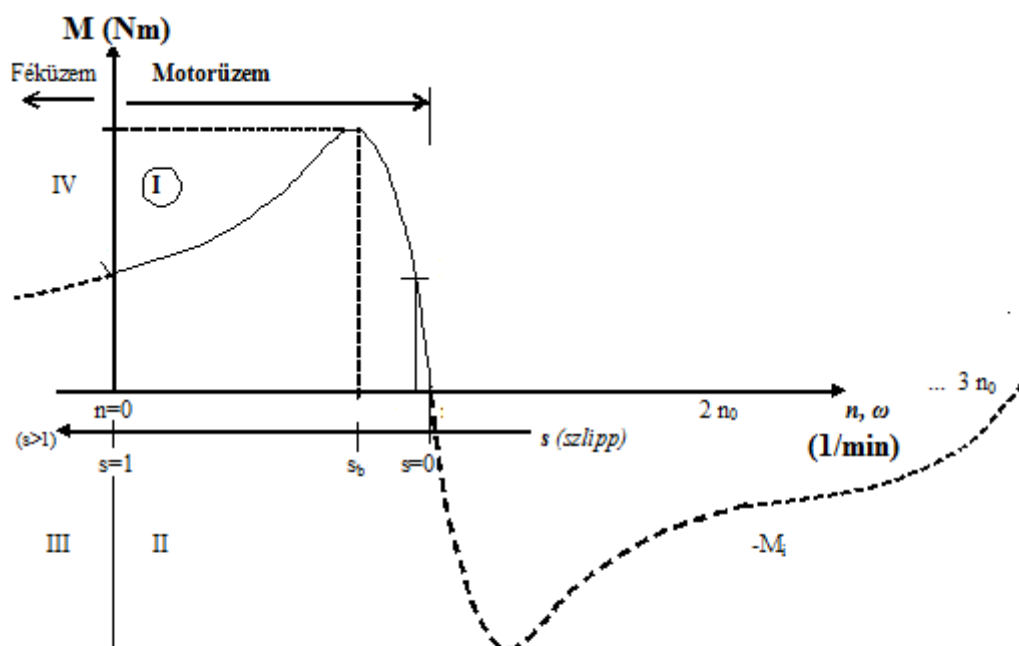
.....

4. feladat **Összesen: 14 pont**
 Az alábbi ábrán egy háromfázisú aszinkron motor üzemi jelleggörbét látja.

4.1. feladat 2 pont
 Nevezze meg az üzemi jelleggörbét!

.....

4.2. Tanulmányozza át az ábrát és a megadott jellemzőket jelölje be az ábrán! 6 x 2 pont = 12 pont

- M_n névleges nyomaték
- M_i indítónyomaték
- M_b billenőnyomaték
- n_0 szinkronfordulatszám
- n_b billenőfordulatszám
- n_n névleges fordulatszám

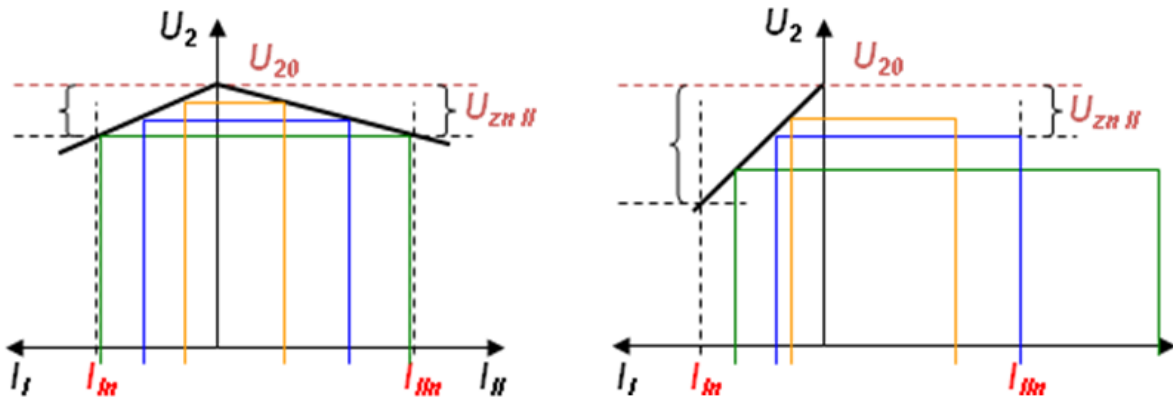
5. feladat **Összesen: 6 pont**
 Ismertesse a transzformátorok párhuzamos kapcsolásának feltételeit és jellemzőit az alábbiak szerint!

5.1. A párhuzamos kapcsolás alapfeltételeinek és részfeltételeinek ismertetése: 4 pont

.....
 .....
 .....
 .....

5.2. A párhuzamos kapcsolás egyik feltételét, a teljesítmény arányos terhelés megoszlását látja a két ábrán. Írja az ábrák alatt megjelölt helyre, hogy melyik állítás, melyik ábrára igaz! 2 x 1 pont = 2 pont

$$\epsilon_1 > \epsilon_2 \quad \epsilon_1 = \epsilon_2$$

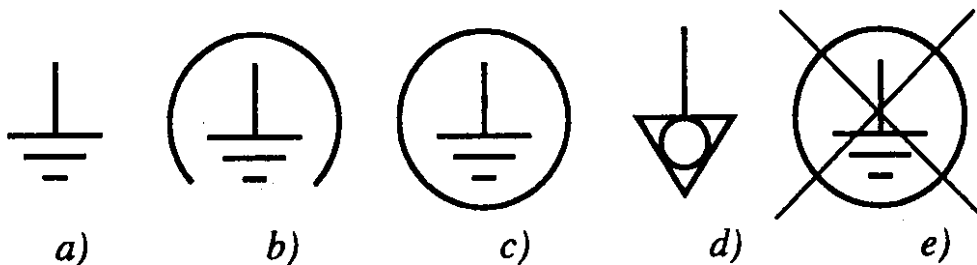

a.) ..... b.) .....

6. feladat

Összesen: 10 pont

Az alábbi ábrán látható jelölésekkel villamos berendezéseken és gépeken egyaránt találkozunk. Nevezze meg az egyes jelöléseket! Minden helyes válasz 2 – 2 pontot ér.

- a.) ..... 2 pont
- b.) ..... 2 pont
- c.) ..... 2 pont
- d.) ..... 2 pont
- e.) ..... 2 pont

7. feladat

Összesen: 4 pont

Ismertesse a villamosmotorok melegedését befolyásoló tényezőket!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. feladat

Összesen: 4 pont

Ismertesse a villamosmotorok üzembe helyezés előtti vizsgálata során a szigetelés vizsgálatát!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

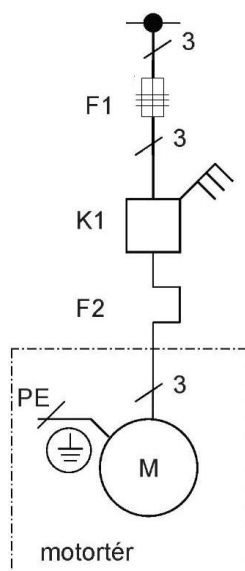
.....

9. feladat**Összesen: 10 pont**

Az alábbi ábrán egy háromfázisú aszinkron motor villamoshálózatra csatlakoztatását látja.

A megadott kapcsolási rajz alapján oldja meg az alábbi feladatokat!

3x400/230V, 50Hz

9.1. Kapcsolási rajz megnevezése: ..... 2 pont

9.2. Nevezze meg az alábbi azonosító jelölésekkel ellátott készülékeket, jelöléseket!

5 x 1 pont = 5 pont

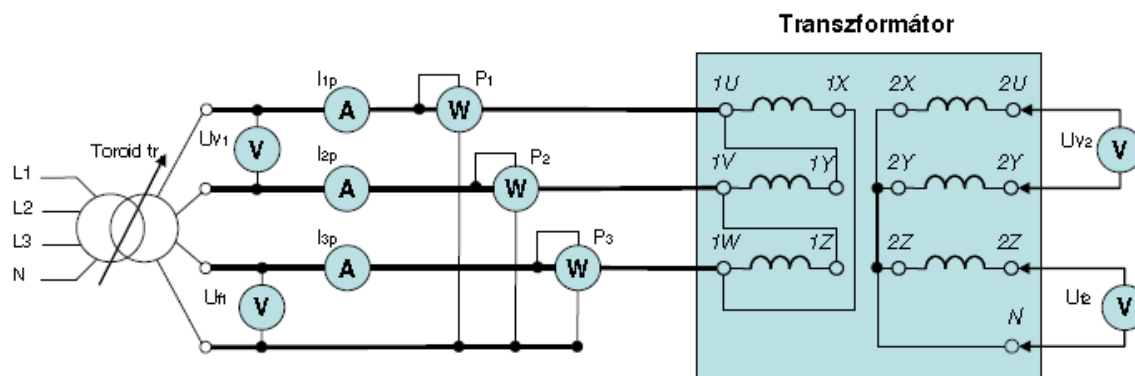
a)	F1:.....	1 pont
b)	K1:.....	1 pont
c)	F2:.....	1 pont
d)	M:.....	1 pont
e)	PE:.....	1 pont

9.3. Készítse el az egyvonalas kapcsolási rajz alapján a vezérlés – működtető áramkör – áramutas kapcsolási rajzát! 3 pont

10. feladat**Összesen: 8 pont**

A képen egy háromfázisú transzformátor villamos jellemzőinek mérésére alkalmas mérés kapcsolási vázlatát látja.

Tanulmányozza át a kapcsolási rajzot és adjon választ az alábbi kérdésekre!

10.1. A fenti kapcsolási rajz milyen transzformátor vizsgálatát mutatja?

..... 3 pont

10.2. A mérés végrehajtása során milyen villamos jellemzőket tud meghatározni?

5 x 1 pont = 5 pont

11. feladat**Összesen: 12 pont**

Egy háromfázisú csillagkapcsolású 1,5 kW teljesítményű indukciós motort 380 V - os, 50 Hz - es háromfázisú hálózatról üzemeltetünk. A motor teljesítménytényezője 0,82, hatásfoka 85 %, pólusszáma 6 és szlipje 4 %.

Számítással határozza meg az indukciós motor alábbi jellemzőit:

Kerekítés: A számított értékeket két tizedesre kerekítse!

a) Határozza meg a motor wattos teljesítményét és veszteségét! 3 pont

- b) Számítsa ki a látszólagos teljesítményt!** *2 pont*
- c) Számítsa ki a meddő teljesítményt!** *2 pont*
- d) Számítsa ki a motor vonali áramát!** *2 pont*
- e) Számítsa ki a szinkron- és üzemi fordulatszámot!** *3 pont*